

Koncepcja Roweru Metropolitalnego dla Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii

ZAŁĄCZNIK 1 do TOMu IV:

Analiza bezzwrotnych źródeł finansowania

DS Consulting
ul. Jaškowa Dolina 11 B/3
80-252 Gdańsk
T: +48 58 344 44 50
F: +48 58 344 44 49
biuro@dsconsulting.com.pl,
www.dsconsulting.com.pl

A2P2
ARCHITECTURE
AND PLANNING

A2P2 architecture & planning
ul. Wassowskiego 12
80-225 Gdańsk
T: 721 757 388
T: 727 514 013
info@a2p2.pl
www.a2p2.pl

**Górnośląsko
-Zagłębiowska
Metropolia**

Gdańsk, listopad 2020

Wykonawcy opracowania:

SPIS TREŚCI

- 1. Przegląd dostępnych źródeł finansowania bezzwrotnego 3**
- 2. Przegląd dostępnych źródeł finansowania zwrotnego 4**
- 3. Przyszła perspektywa 2021-2027 r..... 4**

1. Przegląd dostępnych źródeł finansowania bezzwrotnego

W rozdziale tym przeanalizowano możliwość finansowania zakresu działań z funduszy zewnętrznych, zarówno krajowych, jak i unijnych oraz informacje odnośnie nowej perspektywy 2021 – 2027 r.

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020

Struktura programu składa się z czterech głównych celów tematycznych tworzących podstawowe obszary interwencji, przy czym jednym z nich jest transport zrównoważony. W ramach osi priorytetowej VI: Rozwój niskoemisyjnego transportu zbiorowego w miastach wyróżnia się Priorytet inwestycyjny 4.V. Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu, którego celem szczegółowym jest większe wykorzystanie niskoemisyjnego transportu miejskiego. Niniejszy projekt wpisuje się w tak sformułowany priorytet inwestycyjny. Harmonogram planowanych w roku 2020 naborów wniosków o dofinansowanie projektu w trybie konkursowym w ramach POIiŚ 2014-2020 nie przewiduje naboru w zakresie osi priorytetowej VI.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020

Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 wspiera działania dotyczące niskoemisyjnego transportu miejskiego, a w ramach poddziałania 4.5.1 Niskoemisyjny transport miejski oraz efektywne oświetlenie – ZIT i 4.5.2 Niskoemisyjny transport miejski oraz efektywne oświetlenie – RIT przewiduje przedsięwzięcia z zakresu budowy systemów miejskich wypożyczalni rowerów wraz z zakupem rowerów. Na podstawie analizy aktualnego (od 2020-01-22) harmonogramu naboru wniosków o dofinansowanie dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na 2020 rok v.2 stwierdza się brak możliwości finansowania bezzwrotnego z tego źródła.

Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej/Interreg 2014-2020

Sprawdzono możliwości dofinansowania projektu z programów Interreg 2014-2020 i stwierdzono brak możliwości dofinansowania z tego źródła.

2. Przegląd dostępnych źródeł finansowania zwrotnego

Pożyczki unijne Banku Gospodarstwa Krajowego

Sprawdzono aktualną ofertę pożyczek unijnych BGK i stwierdzono brak propozycji dla województwa śląskiego.

Fundusz Górnośląski S.A. i Fundusz Pożyczkowy Górnośląskiej Agencji Przedsiębiorczości i Rozwoju Sp. z o.o.

Istnieją oferty pożyczek na preferencyjnych warunkach, jednak są one przeznaczone jedynie dla mikro, małych i średnich przedsiębiorców.

3. Przyszła perspektywa 2021-2027 r.

Obecnie odbywają się spotkania pomiędzy Komisją Europejską, Radą Unii Europejskiej oraz Parlamentem Europejskim, podczas których zapadają kluczowe ustalenia dotyczące kształtu projektów rozporządzeń dla nowej Polityki Spójności w takich obszarach, jak poziomy dofinansowania, alokacja środków, koncentracja środków w poszczególnych obszarach i wydatki klimatyczne czy też zasada realizacji płatności n+2. Minister Inwestycji i Rozwoju działając jako instytucja odpowiedzialna za koordynację prac w zakresie programowania perspektywy finansowej, powołał Grupy Robocze wspierające prace nad przygotowaniem nowych programów operacyjnych. W tych gremiach uczestniczą również regiony. Grupy pracują nad doprecyzowaniem zakresu interwencji funduszy europejskich w Polsce oraz wypracowaniem propozycji tzw. linii demarkacyjnej, czyli podziału interwencji pomiędzy poszczególne programy operacyjne 2021-2027.

Na obecną chwilę nie ma jeszcze oficjalnych wyników prac w tym zakresie. Województwo Śląskie na bieżąco uczestniczy w spotkaniach Grup Roboczych zorganizowanych dla poszczególnych bloków tematycznych, tzw. Celów Polityki, jak również w innych spotkaniach nt. nowej perspektywy finansowej 2021-2027.

Na poziomie rządowym opracowany został istotny dla programowania, dokument strategiczny tj. nad Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego do 2030 r. Dokument wskazuje m.in. nowe obszary strategicznej interwencji z poziomu krajowego, w tym Śląskie jako obszar wymagający przyspieszenia transformacji profilu gospodarczego. Strategia została przyjęta 17 września 2019 r.

W ramach SRT2030 realizowane będą m.in. inwestycje w niskoemisyjne/zeroemisyjne środki transportu, inwestycje drogowe i kolejowe, infrastruktura na potrzeby czystego transportu miejskiego, inteligentne systemy transportowe, a także promocja transportu rowerowego i pieszego.

Na poziomie krajowym toczą się także prace nad najważniejszym dokumentem porządkującym wdrażanie przyszłej perspektywy finansowej w Polsce tj. nad Umową Partnerstwa. W lipcu 2019 r. zostały opublikowane „Założenia do Umowy Partnerstwa 2021-2027”, które przedstawiają ogólne, ramowe założenia dla planowania nowej perspektywy. Dokument przygotowany przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju został poddany konsultacjom społecznym. Nie zawierał on jeszcze wielu istotnych rozstrzygnięć tj. wskazania podmiotów i etapów procesu programowania, ramowego podziału interwencji między kraj i region, alokacji finansowej dla programów krajowych i regionalnych, ostatecznej struktury programów operacyjnych, zastosowania instrumentów terytorialnych itp.

Pośród założeń do Umowy znalazł się zapis odnośnie Celu Polityki 2 - bardziej przyjazna dla środowiska bezemisyjna Europa (a Greener, carbon free Europe). Cel ten skupia się na gospodarce przyjaznej środowisku, niskoemisyjnej, wpisującej się w zagadnienie obiegu zamkniętego. Odnosi się także do transformacji energetyki, zielonych i niebieskich inwestycji, przystosowania się do zmiany klimatu oraz zarządzania ryzykiem. Zrównoważony rozwój oznacza stabilny wzrost gospodarczy powiązany z racjonalną gospodarką zasobami środowiskowymi uwzględniając prawa człowieka. Stan środowiska i klimatu wywiera pośrednio coraz większy wpływ na konkurencyjność i produktywność przedsiębiorstw. Wpływa także na warunki życia w miastach, co przekłada się na stan zdrowotny mieszkańców. Zmiany klimatu prowadzą do wzrostu występowania ekstremalnych warunków pogodowych, a co za tym idzie związanych z nimi wydarzeń o bezpośrednim, negatywnym wpływie na gospodarkę. Negatywne skutki zmian klimatycznych, w tym powodzie, upały oraz intensywne opady, są coraz bardziej odczuwalne w całym kraju. Biorąc pod uwagę powyższe uwarunkowania, priorytety inwestycyjne Polski w obszarze Celu 2 obejmują m.in.:

- wsparcie indywidualnej i zbiorowej mobilności o niskiej lub zerowej emisyjności, rozwój infrastruktury transportu zbiorowego zachęcającej do korzystania z komunikacji zbiorowej, wsparcie ruchu pieszego i rowerowego;

W zakresie Celu Polityki 3 – lepiej połączona Europa (a more Connected Europe) znalazł się priorytet dotyczący wsparcia zmian w mobilności oraz zmniejszenie emisyjności sektora transportu dotyczące wszystkich dziedzin transportu: towarowego, zbiorowego i indywidualnego:

- integracja różnych form transportu (np. węzły przesiadkowe);

Prace nad przygotowaniem projektu RPO WSL 2021-2027 są w toku i odbywają się zgodnie z harmonogramem prac zaproponowanym przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju, który

uwzględnić przygotowanie projektu Umowy Partnerstwa i jej przesłanie do Komisji Europejskiej w czerwcu 2020 r.

W regionie trwają także prace nad opracowaniem Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” oraz nad przygotowaniem strategii i polityk sektorowych, które będą miały odzwierciedlenie w RPO WSL.

W projekcie Strategii Śląskie 2030 znalazł się cel strategiczny Województwo śląskie regionem wysokiej jakości środowiska i przestrzeni, w którym mowa m.in. o celach operacyjnych z zakresu efektywnej infrastruktury:

- poprawa powiązań transportowych poprzez rozbudowę, modernizację i zarządzanie infrastrukturą wzmacniającą dostępność i spójność regionu, w tym w zakresie dróg, linii kolejowych, szlaków wodnych oraz dróg rowerowych.

Dla operacjonalizacji Strategii wypracowano grupę przedsięwzięć stanowiących zbiór projektów, zadań i aktywności samorządu województwa, które powinny zostać zrealizowane. Wśród nich znalazł się projekt Mobilne Śląskie, w którym wyróżniono zadanie 5. Włączenie transportu rowerowego do sieci transportowej.

Obecnie obowiązujące programowanie unijne się kończy, co powoduje, że potencjalne środki finansowe mogą pojawić się w nowej perspektywie finansowej UE, która na dziś nie jest określona na tyle, aby można było w oparciu o to oceniać możliwości pozyskania zewnętrznych środków finansowych. Mając na względzie wyżej przytoczone dokumenty można się jednak spodziewać, że UE przeznaczy w przyszłej perspektywie środki na cele związane z przedmiotowym przedsięwzięciem.